

Χαίρε ηδύπνοον κρίνον, Δέσποινα, πιστούς ευωδιάζον

Πέραν των σωματικών αισθήσεων υπάρχουν

κατά την πίστη μας και οι πνευματικές μας αισθήσεις, που λειτουργούν κατά αντιστοιχία προς τις σωματικές.

Πρωτ. Γεωργίου Δορμπαράκη

1. Ο υμνογράφος ήδη από την πρώτη ωδή του κανόνα του για την Υπεραγία Θεοτόκο την χαρακτηρίζει ως κρίνο που ευωδιάζει, ως εύοσμο θυμίαμα, ως πολύτιμο μύρο που η μυρωδιά του είναι μεθυστική. Προϋποθέτει δηλαδή την ύπαρξη πνευματικής όσφρησης στον άνθρωπο, η οποία προκαλείται από το πνευματικό άρωμα της Παναγίας. Κι είναι τούτο γνωστό: πέραν των σωματικών αισθήσεων υπάρχουν κατά την πίστη μας και οι πνευματικές μας αισθήσεις, που λειτουργούν κατά αντιστοιχία προς τις σωματικές: η πνευματική όραση, η πνευματική ακοή, η πνευματική όσφρηση, η πνευματική γεύση, η πνευματική αφή. «*Μακάριοι οι καθαροί τη καρδιά ότι αυτοί τον Θεόν όψονται*», σημειώνει για παράδειγμα ο ίδιος ο Κύριος. «*Λάλει Κύριε ότι ο δούλος Σου ακούει*», λέει ο προφήτης Σαμουήλ στη φωνή του Κυρίου. «*Γεύσασθε και ίδετε ότι χρηστός ο Κύριος*» μαρτυρεί ο ψαλμωδός και ψάλλει διαρκώς η Εκκλησία.

2. Πού οφείλεται το άρωμα της Παναγίας; Μα στη χάρη του Θεού λόγω της ψυχικής της καθαρότητας. Με καλύτερη θεολογική γενική διατύπωση, η χάρη του Πνεύματος του Θεού ερχόμενη στην ψυχή του καλοπροαίρετου ανθρώπου που αναζητεί τον Θεό δημιουργεί τις συνθήκες καθαρισμού της ψυχής - «*Νουν καθάρισαι μόνου του αγίου Πνεύματός εστιν*» (άγιος Διάδοχος Φωτικής) - και

κατά αναλογία της καθάρσεως αυτής αυξάνει την εγκατοίκησή της ώστε η ψυχή του ανθρώπου και κατ' επέκταση και το σώμα του να γίνουν καθ' ολοκληρία κατοικητήρια του Θεού. Η Παναγία λοιπόν έγινε πράγματι κατοικητήριο του Θεού στον απόλυτο δυνατό βαθμό για τους ανθρώπους, γέμισε από το Πνεύμα Αυτού, σάρκωσε τον Θεό στην αγιασμένη κοιλία της, λοιπόν η ευωδία της από το πνευματικό θεϊκό μύρο είναι τέτοια που χαροποιεί Ουρανούς και γη. Δεν είναι τυχαίο ότι όπου εμφανιστεί η Παναγία μας ως κατεξοχήν προέκταση του Χριστού το πνευματικό άρωμά της γεμίζει τον τόπο, όπως κατ' επέκταση τούτο συμβαίνει και με τους λοιπούς αγίους της Εκκλησίας μας. Κι αντιστρόφως, η δαιμονική παρουσία όπως και των δυστυχών οργάνων του γεμίζει τον τόπο από δυσωδία. Οι έχοντες ανεπτυγμένες πνευματικές αισθήσεις, δηλαδή οι άγιοί μας, έχουν τη δυνατότητα οσφράνσεως και γεύσεως των καταστάσεων αυτών, που σημαίνει ότι βρίσκονται στο υψηλό επίπεδο διακρίσεων των πνευμάτων: οι άγιοι νιώθουν και με τον τρόπο αυτόν αν κάτι είναι εκ Θεού ή όχι.

3. Κι εδώ ακριβώς αναδύεται και το δικό μας πρόβλημα. Μπροστά δηλαδή στην Παναγία, την κατεξοχήν φορέα του Πνεύματος του Θεού από πλευράς ανθρώπινης, φανερώνεται η δική μας κατάσταση: αν λειτουργεί ή όχι η πνευματική όσφρησή μας. Αν χαιρόμαστε με την αναφορά στην Παναγία, αν το όνομά της μας κάνει να σκιρτούμε από αγαλλίαση, αν η κλήση για μετοχή στις ακολουθίες της Εκκλησίας για Εκείνη μάς βρίσκει πρόθυμους, τότε σημαίνει ότι λειτουργούν οι πνευματικές μας αισθήσεις, έστω κι αν δεν φανερώνεται τούτο με «υλικό» τρόπο. Αν όμως η αναφορά σ' Αυτήν δεν μας κινητοποιεί και δεν μας κάνει να σκιρτούμε, γεγονός που φανερώνει ότι πάσχουμε από την πίστη μας και για τον Ιησού Χριστό: Χριστός και Παναγία συνθεωρούνται στην πίστη μας, τότε οι αισθήσεις μας αυτές είναι μάλλον σε αδράνεια, «μπουκωμένες», όπως όταν κάποιος πάσχει από κρυολόγημα και η όσφρησή του ή η γεύση του έχουν μειωθεί δραματικά. Κι αυτό το «μπούκωμα» δημιουργείται πάντοτε από τη μόνη κατάσταση που θέτει φράγμα στη χάρη του Θεού, την αμαρτία. Όσο πορευόμαστε με πονηρία και κακία και δεν μετανοούμε, τόσο ο πνευματικός κόσμος μας ξεθωριάζει και περιθωριοποιείται και οι αισθήσεις του κόσμου αυτού δεν υπάρχουν για εμάς.

4. Έτσι η Παναγία λειτουργεί ως κριτήριο της πνευματικής καταστάσεώς μας. Μπροστά της, μπροστά συνεπώς στον Υιό και Θεό της, φανερώνεται η ποιότητα της χριστιανικής συνειδήσεώς μας. Κι απαιτείται, σε περίπτωση μη λειτουργίας των πνευματικών αισθήσεων, το φάρμακο. Όπως παίρνουμε τα διάφορα αντιβιοτικά ή τα λοιπά φάρμακα που επαναφέρουν την υγεία στο σώμα μας, έτσι το φάρμακο για κάθε περίπτωση αποκλίσεως από το θέλημα του Θεού είναι η μετάνοιά μας. Η μετάνοια, ιδιαιτέρως την περίοδο αυτή της Σαρακοστής που αδιάκοπα η Εκκλησία μας την προβάλλει ως τον μοναδικό τρόπο της ορθής ζωής,

αποκαθιστά την πνευματική υγεία και ενεργοποιεί τις πνευματικές αισθήσεις, ώστε αφενός να μυριζόμαστε τη χάρη του Θεού, της Παναγίας και των αγίων μας, αφετέρου να γινόμαστε κι εμείς ως φορείς του πνευματικού μύρου του αγίου Πνεύματος κυριολεκτικά ευωδία που θα ευχαριστεί Θεό και ανθρώπους.

Ένα γνωστό τροπάριο της περιόδου μάλιστα αυτής έρχεται και με μοναδικό τρόπο προβάλλει την παραπάνω αλήθεια. *«Δάκρυά μοι δος, ο Θεό, ώς ποτε τη γυναικί τη αμαρτωλώ, και αξίωσόν με βρέχειν τους πόδους σου, τους εμέ εκ της οδούς της πλάνης ελευθερώσαντας, και μύρον ευωδίας σοι προσφέρειν, βίον καθαρόν εν μετανοία μοι κτισθέντα· ίνα ακούσω καγώ της ευκταίας σου φωνής· η πίστις σου σέσωκέ σε, πορεύου εις ειρήνην»* (Θεέ μου, δώσε μου δάκρυα, όπως έδωσες κάποτε στην αμαρτωλή γυναίκα, και αξίωσέ με να βρέχω τα πόδια Σου που με ελευθέρωσαν από την οδό της πλάνης, και να Σου προσφέρω ως μύρο ευωδίας τον καθαρό βίο μου που κτίσθηκε πάνω στη μετάνοια. Έτσι ώστε να ακούσω κι εγώ την ευλογημένη φωνή σου: η πίστη σου σε έσωσε, πορεύου εις ειρήνην).

Πηγή: synodoiporia.gr